

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:
SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HÁZ)

HOVA A LAP SZELLEMI ES ANYAGI RÉSZÉT
ILLETO KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDÖK.

→ KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. ←

Megjelenik minden vasárnap es csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ——— 12 K. Fél évre ——— 6 K.
Negyed évre ——— 3 K. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLER.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HÁZ)

HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDÖK.

H I R D E T É S E K

ES NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VÉTETNEK FEL.

Magyar városok jövője.

A városok érdekeinek érvényesítésére, különösen a törvényhozásban, hatalmas szervezetre van szükség: ez a városok szövetkezőse.

A törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereinek pécsi kongresszusa Kolozsvár polgármesterének indítványára megindította az összes városok szövetkezésének ügyét s, évégből bizottságot is küldött ki a kérdés tanulmányozására és megfelelő javaslat előterjesztésére.*) Úgy tudom, hogy az összes magyar városok kongresszusát tervezik: addig is azonban, míg ez az eszme testet ölt jó lenne intéző bizottságot küldeni, amelyik 2-3 hónaponként összejőve, megbeszéli a tendőket s az összes városokat megfelelőképp informálja.**)

De a tervezett városi kongresszuson kívül is kellene lenni egy állandó bizottságnak, amely 3-4 polgármesterből és egynehány országgyűlési képviselőből állana, akik a magyarországi városok szövetségének tervét is előkészítenék, minden beterjesztett törvényjavaslatot a városok szempontjából tanulmányoznának s ha fontos észrevételeik volnának, azokat az összes városok polgármestereivel közölnék, nemcsak avégből, hogy a törvényhatóságok föliratokkal forduljanak az országgyűléshez hanem hogy a városok országgyűlési képviselőket is fölkerjék érdekeik hathatós megvédésére. Azt hiszem az utóbbit a városok képviselőiktől méltán megkívánhatják s e kívánságuknak kellő időben érvényt is szerezhetnek. Sok életbevágó kérdés megoldása kívánja a városok tervszerű együttműködését.

Itt van az adóreform kérdése. Hogy a városok és a városi polgárság teherviselési képességét eddig miképen vette igénybe az állam, azt eléggé bizonyítja az hogy amíg a városok lakossága egyötöd részét teszi ki az ország egész lakosságának, az állami egyenes

*) A terv eredetileg a r. t. városok polgármestereinek 1904. évi kongresszusán látott napvilágot s hogy népszerű volt, legjobban bizonyítja az 1907. évi pécsi polgármesteri naggyűlés.

**) A pécsi naggyűlés az intéző küldöttséget, ki is küldötte. Ami a városok szövetkezését illeti, ez a m. kir. Belügyminiszternek 1907. évben tett elvi kijelentése szerint lehetetlen. Gr. Andrássy Gyula belügyminiszter meggyőződése szerint ugyanis közigazgatási testületek nem szövetkezhetnek, mert ez az államrendet veszélyeztetné. E miatt nem jöhetett létre a r. t. városok szövetsége sem. Mindezt azért jegyeztük meg, nehogy a szövetkezés érdekében ismételt kísérlet tétessék bár részünkről ezt olyan szolid testületnél, mint a városok, kissé szigorúak tartjuk, amennyiben a belügyminiszternek bármikor joga van a netáni visszadőlésket esetleg végleges feloszlatással is megátolni.

adóknak több, mint egyharmad részét szolgáltatják a városok. Kétségtelen, hogy az állami háztartásnak az elmúlt évtized végén történt rendezése elsősorban is a városok megterhelésével járt. És úgy látszik, hogy az adóreformból várható bevételi többlet is főképp a városi polgárság fogja megfizetni.

Nézetem szerint pedig az egyenes adók reformja az egyetlen alkalom, amikor a magyarországi városok súlyos pénzügyi helyzetén segíteni lehet. A kérdés még bővebb kifejtést fog találni, azért most csak arra utalok, hogy amikor ilyen életbevágó nagy kérdéssel van szó, mi városok, hallgatunk s tétlenül nézzük mint hiúsul meg a magyar városoktól választott 153 országgyűlési képviselő segítségével a városok gyökeres lábbaállításának reménye.

Szubszenciákkal lehet itt-ott segíteni rajtuk, de véglegesen csak akkor kapjuk meg a városok fejlődésének alapfeltételeit, ha az állami és városi adók elosztása meg fog felelni a közigazgatási feladatkörök arányának. A városoknak nem lenne szüksége semmiféle állami segítségre, hanem csak arra, hogy az állam ne vegye igénybe az adóképeségét olyan sokféle aránytalan mértékben s különösen ne vegye igénybe az adóztatásnak azt a részét, amely elsősorban a helyi adózásra való, tudniillik a házak megadóztatását. A városi házak jövedelmezősége nagy mértékben függ a városi közüntézményektől s a házak hozadékát sokkal célszerűbben lehet a helyi viszonyoknak megfelelően városi adó formájában kiképezni. Lehet alkalmazni a házádot, esetleg kombinálva a közönséges érték szerint való megadóztatással, vagy kizárólag az utóbbit.

Az egyenes adók reformján kívül legközelebb tárgyalás alá kerülhetnek az új szeszadótörvény, a helyi érdekű és a közúti vasutakról szóló törvényjavaslat, a kisajátítási törvény revíziója, melyek nagy mértékben érdeklik a városokat s végül, ami legfontosabb, a városi törvény. A benyújtandó törvényjavaslatok között vannak olyanok is, melyeket nekünk kellene nemcsak sürgetnünk, de ezekre nézve memorandumokba foglalni javaslatokat is kidolgoznunk.

Ha a dolgokat nem felszínesen vizsgáljuk, meggyőződhetünk, hogy igazi érdekellentét a főváros és a többi magyar városok

között nem volt és nem is lehet. A főváros kivételes helyzetéből magyarázható látszólagos előnyöknek mindig megvoltak és meglesznek a maguk terhei. Teljes mértékben osztozunk a magyar városoknak ugyszólván minden bajában, ki akarjuk venni részünket a közös küzdelemből is.

Amikor most a városi igazgatás szellemi színvonalának emelését s így közvetve a városi polgárság érdekeinek tökéletesebb kielégítését munkálni akarjuk, a magyar városok szövetkezésének eszméjét akartam szolgálni.

Egyesülniök kell tehát a magyar városoknak jövőjük érdekében. Csak így fognak tudni kellő erővel föllépni, így tudnak kívánságaiknak nyomatékot is adni. S ezt bátran tehetik, sőt tenni kötelességük, mert ezzel nem partikuláris érdekeket érvényesítenek, hanem a városi lakosság boldogulásának előmozdításával biztosítják egyszersmind az egész ország haladását.

Megbocsátó társadalom.

Olyan tudniillik nincsen: megbocsátó társadalom. Az embereknek, hogy a maguk derékségét kidomborítsák, szükségük van a sötét háttérre, azoknak az embereknek a tömegére, akire törvényen belül vagy kívül rá lehet sütni a bélyeget. Östörékvése lévén az embernek ez a saját kiválóságának a diszkrepancia néma vagy izléstelenül lármás hangoztatása: sohasem fog megszűnni az a törekvés sem, hogy emberek által megállapított törvények szerint bűnös embereket külön tömegekbe tömörítsék és maguk mögé állítsák sugártörnek, amelyről a fények visszasugároznak az emberi törvények szerint felelősségre nem vonható lényekre. A társadalom kajánul örül az olyan bolondoknak, akik nekirohantak a törvénynek és rajtuk tartja a kezét, hogy valahogy el ne tűnhessen a tömegben. A törvény szerint nem bűnös ember az esett embernek sohasem a bűnén iszonyodik, hanem azon elégtit ki magát, hogy a másik börtönt ült.

Mindez azért jut az eszembe, mert néhány humanus ember azon jóarkodik, hogy az elítéltek rehabilitációját segítse törvényes erőre. Nem kutatom, jó-e, rossz-e, ahogy megcsinálni akarják, mert ugyis tudom, hogy akármit csinálnak: félmunka. Hűleg törvény talán lesz belőle, amelyik bizonyos formáságok után visszaadja a polgári jogokat, meg mit tudom én: bünteti az olyan embert, aki a másiktól a szemére veti a büntönviseltséget: de tökéletes segítség abból nem lesz soha. Hiszen ma is törvényesen tilos az, hogy bárkinek a szemére vessük, hogy valamely vétkezését a társadalommal szemben büntönnel fizette meg.

asmánia

o n.

EN-
N.
OOO

ly.

EMÉNY

SZTILLA

OS

SKÉK

ALOM

KÉKITŐ

S KÉK

ALOM

SZTILLA

ANOS

NGERFÉLE

ADALOM

EN!

Arthurné.
ériájában.

fiatal asszony. Minél szebb, annál könnyebben elviszi az ördög!... És a többi.

Higgyék el kérem, hogy a Konrad nagyon sokat beszélt.

A bádogkanál mélyen elpirult, de szerencsére sötét volt és így senki sem láthatta. Megköszönte bádogtorkát, érecesre igazította a hangját és megszólalt.

— Boecásson meg néniém, ha némileg kénytelen vagyok megreperálni a szép emlékeit! Az a bádogkanál ugyanis, amelyikről lotyogni méltóztatt, én vagyok. Igen. Én vagyok báró Bádogváry Bódog! És roppantul sajnálom, hogy kénytelen vagyok felvilágosítani, hogy nem is ön tartott bolonddá engemet, hanem én tartottam bolonddá önt! Ugyebár ön kondorossi Kondorossy Katalin? Persze! Nohát, öreg nő, tudja meg, hogy én, mint a legegészsőbb bádogkanál, csak unalomból foglalkoztam holmi kondárokkal. Hiszen a szakácsnő is ölt a szerelmével, de hűjába, teljesen hiába! Nagyszerű! Hogy én magát szerettem! Akár hiszi agy doboz, akár nem, én voltam az első gavallér!... Emlékszik arra a kávédarálóra, amelyiket kidobták, mert hasznavehetetlenné vált? No lássa, annak is én csavartam el a nyakát úgy, hogy utóbb már lötyögött a forgattyuja! Ilyen fű voltam én, maga poros mumia!

A kondér csak úgy habogott a dühtől, de hiába, mert a bádogkanál nem engedte szóhoz jutni. Makaesul folytatta:

— Igen, én vagyok az, akinek a bátyja a miniszteri tanácsoséknál szolgált! De oda is én juttattam be magam helyett! Mert azelőtt én voltam ott, de a méltóságos asszony mindig esőköltatta a kezét és minden nap megsmirgliztetett, hogy a gavallérja minél fényesebb legyen! Utóbb már kiütések támadtak a testemen: nem bírtam tovább! Hát eljöttem és bevittem magam helyett a bátyámat. Ot nyugton hagyták, mert a nyele szegénynek, görbe volt kissé. Azt mondták, úgy született, de az anyánk azt erősítette, hogy a dajka egyszer elejtette. Ez azonban végre is mind egy! Elég az hozza, hogy maga undorító, vén banya, bolondokat beszélt. Igen! En tettem lövő magát! Hohó, jól láttam én, amikor felém pislo-

gatott és én csak vigyorogtam befelé. Pompásan mulattam magam néha, édes klepsidram, higgye el nekem! Haha!

Legyenek meggyőződve kérem, hogy a bádogkanál még többet beszélt, mint a kondér.

Sőt a végen még hozzá is tette, a habverőhöz fordulya:

— Oh, emlékszem én jól arra a habverőre is! Az gyűlölt engem legizőbban, mert tudta, hogy ez a vén kondér is engem imád! Önnek kollégája volt, kedves ur, nem emlékszik, talán a nevére?

— Nem én! — dörmögte kedvetlenül a habverő és a fal felé fordult. A bordáin sötétvörös, rozsdás könnyeseppek folytak alá és méltóztassék elhinni, hogy ezek a könnyek a kondérnál de még a bádogkanálnál is ezerszer többet beszéltek.

Chobuky László.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmasrend tulajdona.

Elsőrangú kénes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és vllamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Maggi Gyula és Társa

Iroda: Wien, IV/1. Gyár: Bregenz.

Ürge Zs. A. vas, szerszám, vasalás, gépek, gazdasági eszközök és szénkereskedése **ESZTERGOM.**
Az arany ásóhoz, (volt FREY-féle üzlet) Alapított 1770.
Telefon 67. sz. Jutányos áron kaphatók épület vasalások, konyhafelszerelés, szerszám, furógépek, kovacsolt acél ekefők, Garventz-féle kutak minden kivitelben.
Petőfi-jegyű fűkaszákat ötszörös jótállás mellett ajánlok.

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-utca 47. Hirdetési irodája által

GARVENS-SZIVATTYUK rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség. Kérjen határozottan: **Garvens-szivattyut** Garvens-művek, WIEN XX/2. Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZENHALÁL ára 70 fillér. A legjobb és legerősebb sósorszesz az **ERŐ SÓSORSZESZ** ára 2 K, 1 K és 30 fillér. Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vegyszert és kémikai laboratórium. **GYÖR, BAROSS-UT.**

Csemegé-konzervek BÉLHUROK Felkai Konzervgyár, Barta József Felka (Szepe megye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTANÁRSÁG, IDEGENSÉG gyógyítására a leghatásosabb kezesanyag a **KRIEGER-JÓZSEF TOKAJI CHINA-VASBOR.** Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban. Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS ellismert legolcsóbb, legerősebb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI fényképezési és festészeti műtermében **BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.** készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársnygra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Parcellákba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTO GLÜCK a legjelkéteesebb emésztőpor Deboza 2 ker. Postai szállításért **FEHER GALAMB** gyógyszerár Budapest, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás! **FICHTENIN** a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta főtget a lakásban ép úgy, mint mindenemű korroszt, vért és levételtől és egyéb kárt- és valeményben kártekonny kálat- kórtól és azok petéit azonnal letegeti. Legmegbizhatóbb védőerő szuszanyag és darabk ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltelesen eredményt. Veszérképviselők Magyarországon részerei: **DIAMANT és VADAS** Budapest, VII., Danjanich-u. 36. — Telefon 21-30.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA 6 nap alatti biztosan hat. Tégelye K 1-20 Dr. KOVÁCS gyógtára Budapest, Gyár-utca 17. „Tollott-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal **Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,** mely 5 percz alatt minden fejfájást megszüntet. 1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Pórat- **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár KISPEST, utca 2. ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

BOGDANY szerencsét paratlan! Vasárnap, jór estélyi sorjy. **BOGDANY S.**

Schuller Kaszinó-éttermében VI., ANDRÁSSY-UT 89. sz. **Élsőrendű konyha!** Naponta tene-estély!

Dr. KOVÁCS J. hemopatiai rendelő-intézete **Budapesti, Váci-körút 18. sz.**

KATZER szörmeáruai elsőrangúak és az egész világon el vannak terjedve. **Első és legnagyobb mulykar ellen védő részv. társ.**